

คุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนาดี อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี
THE LIFE QUALITY OF THE PEOPLE RESIDING IN NADEE SUB-DISTRICT ADMINISTRATIVE
ORGANIZATION AREA, MUEANG DISTRICT, UDON THANI PROVINCE

ธัญญนันท์ เศรษฐรัตน์กุล¹ และ โกศล สอดส่อง¹

¹สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต วิทยาลัยพยุหบัณฑิต

Thanyanon Settaratkul¹ and Koson Sodsong¹

¹Master of Public Administration Program, Pitchayabundit College

(Received: February 12, 2024; Revised: July 11, 2024; Accepted: July 18, 2024)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์หลัก เพื่อศึกษาคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนาดี อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือประชาชนที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป และอาศัยอยู่ในเขตพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลนาดี จำนวน 370 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือแบบสอบถาม ประกอบไปด้วยเนื้อหา 3 ส่วน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือสถิติพรรณนา ได้แก่ จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติเชิงอนุมาน ได้แก่ T - test และ F - test ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.809

ผลการวิจัยพบว่า คุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนาดี อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.34$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือด้านร่างกาย ($\bar{X} = 3.53$) รองลงมาคือ ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม ($\bar{X} = 3.49$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือด้านสิ่งแวดล้อม ($\bar{X} = 3.00$) ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนาดี อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี ที่จำแนกตามเพศ อายุ สถานภาพการสมรส ระดับการศึกษา และรายได้ต่อเดือน โดยภาพรวมประชาชนที่มีเพศ อายุ สถานภาพการสมรส ระดับการศึกษา และรายได้ต่อเดือน ต่างกัน มีคุณภาพชีวิตไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: คุณภาพชีวิต, บริหารส่วนตำบล, จังหวัดอุดรธานี

ABSTRACT

The main objective of this research is to study the quality of life of the people residing in the Nadee Sub-District Administrative Organization area, Mueang District, Udon Thani Province. Our sample group consisted of 370 people aged 18+ years old and residing in the area of Nadee Subdistrict Administrative Organization. We utilized a 3-part questionnaire for data collection. The descriptive statistics techniques we utilized included number, percentage, mean, and standard deviation. The inferential statistics we utilized included the T-test and the F-test. The reliability test is 0.809. The results found that the quality of life of people in the area of Nadee Sub-District Administrative Organization, Mueang District, Udon Thani Province. Overall, it was at a moderate level ($\bar{X} = 3.34$) and when considering each aspect, it was found that the aspect with the highest average was the physical aspect ($\bar{X} = 3.53$), followed by the social relationship aspect ($\bar{X} = 3.49$),

and the environmental ($\bar{X} = 3.00$). Results of the comparative analysis of the quality of life of the people residing in Nadee Sub-District Administrative Organization area, Mueang District, Udon Thani Province. Respondents were demographically classified by gender, age, marital status, education level, and monthly income.

Keywords: Quality of Life, Subdistrict Administrative Organization, Udon Thani Province

บทนำ

ทรัพยากรมนุษย์เป็นสิ่งสำคัญในการพัฒนาประเทศ การส่งเสริมสนับสนุนให้ประชาชนมีชีวิตที่ดีขึ้น ไม่ว่าจะเป็นด้านวัตถุ ด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ ด้านความก้าวหน้าของเทคโนโลยี เพื่ออำนวยความสะดวกสบายในชีวิตแก่พลเมือง รวมถึงการส่งเสริมทางด้านร่างกาย และสภาพจิตใจ ต่างก็เป็นประเด็นที่มุ่งส่งเสริมคุณภาพชีวิตของประชาชนทั้งสิ้น การตื่นตัวในการศึกษาคุณภาพชีวิตของประชาชน มีการแพร่ขยายในประเทศทางตะวันตก โดยเฉพาะอย่างยิ่งสหรัฐอเมริกาและแคนาดาไปสู่นานาชาติทั่วโลก เป็นการยืนยันถึง ความสำคัญและความจำเป็นของการศึกษาคุณภาพชีวิตของประชาชน อันจะนำไปสู่แนวทางในการ ปรับปรุงหรือวางแผนนโยบายของประเทศ เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของคนในประเทศ สำหรับประเทศที่กำลังพัฒนาอย่างประเทศไทยเล็งเห็นความสำคัญ “มนุษย์หรือคนในสังคมเป็นหลัก” ดังจะเห็นได้จากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) ยึดหลัก “ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” “การพัฒนาที่ยั่งยืน” และ “คนเป็นศูนย์กลางพัฒนา” ซึ่งมีแนวทางการ พัฒนาระบบพื้นฐานของการให้ “คนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา” และจากการกำหนดยุทธศาสตร์พัฒนา ประเทศจึงต้องให้ความสำคัญกับการวางรากฐานการพัฒนาคนให้มีความสมบูรณ์ เพื่อให้คนไทยมีทัศนคติ และพฤติกรรมตามบรรทัดฐานที่ดีของสังคม ได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพสูงตามมาตรฐานสากล และสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง มีสุขภาวะที่ดี ให้คนทุกช่วงวัยมี ทักษะความรู้และความสามารถเพิ่มขึ้น รวมทั้งให้สถาบันทางสังคมมีความเข้มแข็งและมีส่วนร่วม ในการพัฒนาประเทศเพิ่มขึ้น (อนรรฆ อีสเฮาะ, 2562)

จากแนวคิดขององค์การอนามัยโลก ระบุว่า คุณภาพชีวิต มีองค์ประกอบ 4 ด้าน คือ ด้านร่างกาย เป็นการรับรู้สภาพทางด้านร่างกายของประชาชน ซึ่งมีผลต่อชีวิตประจำวัน ด้านจิตใจ คือการรับรู้สภาพทางจิตใจของประชาชน ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม คือการรับรู้ถึงการที่ได้ถึงการให้และการรับความช่วยเหลือจากบุคคลอื่นในสังคม และ ด้านสิ่งแวดล้อม คือการรับรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมที่มีผลต่อการดำเนินชีวิต (สุวัฒน์ มหัตถินรัตน์กุล และคณะ, 2540) ซึ่งการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามแนวคิดดังกล่าว เป็นประเด็นสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาประเทศให้เจริญรุ่งเรืองก้าวหน้าไกลมากยิ่งขึ้น

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 249 ภายใต้อำนาจมาตรา 1 ให้มีการจัดการปกครองส่วนท้องถิ่นตามหลักแห่งการปกครองตนเองตามเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่น ทั้งนี้ ตามวิธีการและรูปแบบองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่กฎหมายบัญญัติการจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในรูปแบบใดให้คำนึงถึงเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่นและความสามารถในการปกครองตนเองในด้านรายได้ จำนวน และความหนาแน่นของประชากร และพื้นที่ที่ต้องรับผิดชอบ ประกอบกัน มาตรา 250 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีหน้าที่และอำนาจดูแลและจัดทำบริการสาธารณะและกิจการมสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่น ตามหลักการพัฒนาอย่างยั่งยืน รวมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาให้แก่ประชาชนในท้องถิ่น ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติการจัดทำบริการสาธารณะและกิจการมสาธารณะใดที่สมควรให้เป็นหน้าที่และอำนาจ โดยเฉพาะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละรูปแบบ หรือให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยงานหลักใน

การดำเนินการใด ให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติซึ่งต้องสอดคล้องกับรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามวรรคสี่ และกฎหมายดังกล่าวอย่างน้อยต้องมีบทบัญญัติเกี่ยวกับกลไกและขั้นตอนในการกระจายหน้าที่และอำนาจ ตลอดจนงบประมาณและบุคลากรที่เกี่ยวกับหน้าที่และอำนาจดังกล่าวของส่วนราชการให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วย (สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ, 2560)

องค์การบริหารส่วนตำบลนาดี เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดกลาง ตั้งอยู่เลขที่ 12 บ้านกุดลิงจ้อ ตำบลนาดี อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี มีพื้นที่ทั้งหมด 33.54 ตารางกิโลเมตร หรือ 20,962 ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่เกษตรกรรม 8,878 ไร่ เป็นแหล่งน้ำ 1,695 ไร่ และพื้นที่อื่น ๆ เช่น ที่อยู่อาศัย ป่าไม้ ที่สาธารณะ 10,389 ไร่ มีบทบาทหน้าที่สำคัญในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่ โดยกำหนดแนวทางการพัฒนาออกเป็น 5 ด้าน ได้แก่ การส่งเสริมอาชีพและการลงทุน การเสริมสร้างสังคมที่เข้มแข็ง การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด และการส่งเสริมสุขภาพอนามัยและการป้องกันโรค (องค์การบริหารส่วนตำบลนาดี, 2566)

อย่างไรก็ตาม องค์การบริหารส่วนตำบลนาดี ยังขาดข้อมูลเกี่ยวกับระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนเพื่อใช้ในการกำหนดแผนพัฒนาท้องถิ่น จึงเป็นที่มาของการวิจัยในครั้งนี้ เพื่อศึกษาระดับการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลนาดี อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี ทั้งนี้ผลที่ได้จากการศึกษา จะเป็นประโยชน์ต่อองค์การบริหารส่วนตำบลนาดี เพื่อนำไปประกอบการทำแผนพัฒนาท้องถิ่นและพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่ต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนาดี อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี
2. เพื่อเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนาดี อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี ที่จำแนกตามเพศ อายุ สถานภาพการสมรส ระดับการศึกษา และรายได้ต่อเดือน

นิยามศัพท์เฉพาะ

ระดับคุณภาพชีวิต หมายถึง ระดับการรับรู้ความพึงพอใจและการรับรู้สถานะทางด้านร่างกาย จิตใจ ความสัมพันธ์ทางสังคม และสภาพแวดล้อม ที่มีผลต่อการดำเนินชีวิตของประชาชนในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลนาดี อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

1. ทฤษฎีความต้องการของ Maslow

Maslow (1970) เป็นนักจิตวิทยากลุ่มมนุษยนิยม ซึ่งเชื่อว่าโดยธรรมชาติแล้วมนุษย์เกิดมาดีและพร้อมที่จะทำสิ่งดี ถ้าความต้องการของมนุษย์ได้รับการตอบสนองอย่างเพียงพอ Maslow ได้นำความต้องการเหล่านั้น มาจัดเรียงเป็นลำดับจากขั้นต่ำไปขึ้นสูงสุดเป็น 5 ขั้น ดังนี้

- 1) ความต้องการด้านร่างกาย เป็นความต้องการขั้นพื้นฐานเพื่อความอยู่รอด ได้แก่ ความต้องการอาหาร น้ำดื่ม อากาศ การพักผ่อน ความต้องการทางเพศ ความต้องการความอบอุ่น ต้องการขจัดความเจ็บป่วย และต้องการรักษาความสมดุลของร่างกาย ทุกคนต้องการสิ่งเหล่านี้ เหมือนกัน อาจแตกต่างกันเป็น

รายบุคคล ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับเพศ วัย และสถานการณ์ ฯลฯ ความต้องการปัจจัย 4 ดังกล่าวข้างต้น หากเพียงพอแล้วมนุษย์จะพัฒนาในขั้นต่อไป

2) ความต้องการความมั่นคงปลอดภัย ความต้องการเหล่านี้ เป็นความต้องการที่จะ เป็นอิสระจากอันตรายทางกาย และความกลัวต่อการสูญเสียงาน ทรัพย์สิน อาหาร หรือที่อยู่อาศัย

3) ความต้องการผูกพันของสังคม เนื่องจากบุคคลอยู่ในสังคมจะต้องการการยอมรับจากบุคคลอื่น ทั้งนี้เพื่อเป็นการสร้างความอบอุ่นทางใจ จึงต้องการที่จะเข้าเป็นสมาชิกและมีส่วนร่วมในกลุ่มสังคมต่าง ๆ เช่น ครอบครัว เพื่อนฝูง และเกิดความรู้สึกว่าตนเองเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มสังคมเหล่านั้น

4) ความต้องการการยกย่อง ตามทฤษฎีของ Maslow เมื่อบุคคลได้รับการตอบสนองความต้องการการยอมรับแล้ว จะต้องการยกย่องจากตัวเองและจากบุคคลอื่น ความต้องการนี้ เป็นความพึงพอใจในอำนาจ (Power) สถานะ (Status) และความเชื่อมั่นในตนเอง

5) ความต้องการความสำเร็จในชีวิต Maslow คำนึงว่าความต้องการในระดับสูงสุด เป็นความปรารถนาของมนุษย์ที่จะสามารถประสบความสำเร็จ สามารถใช้ความสามารถที่ตนมีอยู่อย่างเต็มที่ ทั้งนี้เพื่อที่จะมีศักยภาพและบรรลุความสำเร็จในสิ่งใดสิ่งหนึ่งในระดับสูงสุด

2. แนวคิดของคุณภาพชีวิตของ Sharma

Sharma (1975) ได้เสนอแนวคิดความ สัมพันธ์ระหว่างความต้องการของมนุษย์และระดับคุณภาพชีวิต โดยแบ่งระดับความต้องการออกเป็น 3 ระดับ คือ

ระดับที่ 1 Bio-physical Needs เป็นความต้องการทางชีวภาพ ซึ่งจำเป็นที่สุดในการ ดำรงชีวิต ปัจจัยที่ต้องการ ได้แก่ อาหาร ที่อยู่อาศัย ยารักษาโรค เครื่องนุ่งห่ม ฯลฯ การได้รับปัจจัย เหล่านี้นำมาสู่การมีคุณภาพชีวิตที่อยู่ในระดับที่ต่ำสุด (Minimal Level)

ระดับที่ 2 Psycho-social Needs เป็นความต้องการทางสังคม ปัจจัยที่ต้องการ ได้แก่ การศึกษา การคมนาคม การขนส่ง บริการสังคมอื่น ๆ ฯลฯ การได้รับปัจจัยเหล่านี้ร่วมกับ Bio-physical Needs นำมาสู่การมีคุณภาพชีวิตที่อยู่ในระดับพึงพอใจ (Satisfaction Level)

ระดับที่ 3 Personal Aspiration เป็นความต้องการระดับสูงสุด เป็นความ ทะเยอทะยานของแต่ละบุคคล ซึ่งแตกต่างกัน เช่น ความต้องการชื่อเสียง เกียรติยศ ฯลฯ บุคคลที่บรรลุความต้องการระดับนี้จะมีระดับคุณภาพชีวิตที่สูง (Maximal Level) แต่สภาพชีวิตในระดับนี้ มักจะทำให้มนุษย์มีสิ่งที่ไม่พอใจและบริโภคนิยมอย่างฟุ่มเฟือย มีความเป็นอยู่ที่โดดเด่น ทำให้เกิดปัญหาในการดำรงชีวิต ซึ่งเป็นผลกระทบต่อด้านคุณภาพชีวิตที่จะค่อยๆ ลดลง จนอยู่ในระดับที่พึงพอใจ เนื่องจากลดระดับความต้องการลง

สรุปได้ว่า ประชาชนที่จะมีคุณภาพชีวิตในระดับที่พอใจนั้น โดยส่วนใหญ่จะได้รับการตอบสนองความต้องการ 4 ระดับ ตามแนวคิดของ Maslow นั้นหมายความว่า ประชาชนโดยส่วนใหญ่มีความต้องการ ตั้งแต่ด้านร่างกาย (ขั้นพื้นฐาน) ความต้องการความมั่นคงปลอดภัย ความต้องการผูกพันของสังคม และความต้องการการยกย่อง เพื่อให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

3. องค์ประกอบของคุณภาพชีวิต

องค์การอนามัยโลก ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของคุณภาพชีวิต โดยใช้เครื่องมือวัด คุณภาพชีวิต ฉบับย่อชุดภาษาไทย (WHOQOL-BREF-THAI) ประกอบด้วยองค์ประกอบ 4 ด้าน (สுவັນ มหัตนรินทร์กุล และคณะ, 2540) ดังนี้

1) ด้านร่างกาย (Physical Domain) คือ การรับรู้สภาพทางร่างกายของ ประชาชน ซึ่งมีผลต่อชีวิตประจำวัน เช่น การรับรู้สภาพความสมบูรณ์แข็งแรงของร่างกาย การรับรู้ ถึงความรู้สึกสุขสบาย ไม่มี ความเจ็บปวด การรับรู้ถึงความสามารถที่จะจัดการกับความเจ็บปวดทาง ร่างกายได้ การรับรู้ถึงผลกำลังใน การดำเนินชีวิตประจำวัน การรับรู้ถึงความเป็นอิสระที่ไม่ต้อง พึ่งพาผู้อื่น การรับรู้ถึงความสามารถในการ เคลื่อนไหวของตน การรับรู้ถึงความสามารถในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันของตน การรับรู้ถึงความสามารถใน การทำงาน การรับรู้ว่าตนไม่ต้องพึ่งพาอาศัยต่าง ๆ หรือการรักษาทางการแพทย์อื่น ๆ เป็นต้น

2) ด้านจิตใจ (Psychological Domain) คือการรับรู้สภาพทางจิตใจของประชาชน เช่น การรับรู้ ความรู้สึกทางบวกที่บุคคลมีต่อตนเอง การรับรู้ภาพลักษณ์ของตนเอง การรับรู้ถึง ความรู้สึกภาคภูมิใจในตนเอง การรับรู้ถึงความมั่นใจในตนเอง การรับรู้ถึงความคิด ความจำ สมาธิ การตัดสินใจและความสามารถในการ เรียนรู้เรื่องราวต่าง ๆ ของตน การรับรู้ถึงความสามารถในการ จัดการกับความเครียดหรือกังวล การรับรู้เกี่ยวกับ ความเชื่อต่าง ๆ ของตนที่มีผลต่อการดำเนินชีวิต เช่น การรับรู้ถึงความเชื่อด้านวิญญาณ ศาสนา การให้ ความหมายของชีวิต และความเชื่ออื่น ๆ ที่มีผลในทางที่ดีต่อการดำเนินชีวิต มีผลต่อการเอาชนะอุปสรรค เป็นต้น

3) ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม (Social Relationships) คือการรับรู้เรื่องความ สัมพันธ์กับบุคคล อื่น การรับรู้ถึงการได้รับความช่วยเหลือจากบุคคลอื่นในสังคม การรับรู้ว่าตนได้เป็นผู้ให้ความช่วยเหลือบุคคล อื่นในสังคมด้วย รวมทั้งการรับรู้ในเรื่องอารมณ์ทางเพศหรือการมี เพศสัมพันธ์

4) ด้านสิ่งแวดล้อม (Environment) คือ การรับรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมที่มีผลต่อการ ดำเนินชีวิต เช่น การรับรู้ว่าตนมีชีวิตอยู่อย่างอิสระ ไม่ถูกกักขัง มีความปลอดภัยและมั่นคงในชีวิต การรับรู้ว่าได้อยู่ใน สิ่งแวดล้อมทางกายภาพที่ดี ปราศจากมลพิษต่าง ๆ การคมนาคมสะดวก มีแหล่ง ประโยชน์ด้านการเงิน สถาน บริการทางสุขภาพและสังคมสงเคราะห์ การรับรู้ว่าตนมีโอกาที่จะได้รับข่าวสารหรือฝึกฝนทักษะต่าง ๆ การ รับรู้ว่าตนมีกิจกรรมสันทนาการและมีกิจกรรมในเวลาว่าง เป็นต้น

สรุปได้ว่า องค์ประกอบคุณภาพชีวิตที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้เครื่องชี้วัดคุณภาพชีวิตฉบับ ย่อชุดภาษาไทย (WHOQOL-BREF-THAI) ขององค์การอนามัยโลก ที่พัฒนาโดย สุวัฒน์ มหัตนิรันดร์กุล และ คณะ (2540) ซึ่งประกอบด้วยองค์ประกอบ 4 ด้าน 1) ด้านร่างกาย 2) ด้านจิตใจ 3) ด้านความสัมพันธ์ทาง สังคม และ 4) ด้านสิ่งแวดล้อม นำมาประยุกต์ใช้เพื่อศึกษาระดับการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขต องค์การบริหารส่วนตำบลนาดี อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นผู้มีอายุ 18 ปีขึ้นไป และอาศัยอยู่ในเขตพื้นที่องค์การ บริหารส่วนตำบลนาดี อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี จำนวน 4,974 คน (องค์การบริหารส่วนตำบลนาดี, 2566) กำหนดขนาดตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา โดยคำนวณจากสูตรของ Yamane (1967) ณ ระดับความคลาดเคลื่อน ร้อยละ 5 จำนวน 370 คน โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified Sampling) โดยแบ่งสัดส่วนตาม จำนวนประชากรแต่ละหมู่บ้าน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้ใช้การออกแบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล ประกอบด้วยคำถาม 2 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับสภาพโดยทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งจะประกอบด้วย คำถามที่เกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพการสมรส ระดับการศึกษา และรายได้ต่อเดือน ซึ่งเป็นลักษณะคำถามแบบปลายปิดให้เลือกตอบ (Check list) และส่วนที่ 2 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนาดี อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี โดยนำแนวคิดขององค์การอนามัยโลก 4 ด้าน มาประยุกต์ใช้เพื่อทำการศึกษา ได้แก่ 1) ด้านร่างกาย 2) ด้านจิตใจ 3) ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม และ 4) ด้านสิ่งแวดล้อม เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ กล่าวคือ 1 บ่งชี้ว่า “เห็นด้วยน้อยที่สุด” 2 บ่งชี้ว่า “เห็นด้วยน้อย” 3 บ่งชี้ว่า “เห็นด้วยปานกลาง” 4 บ่งชี้ว่า “เห็นด้วยมาก” และ 5 บ่งชี้ว่า “เห็นด้วยมากที่สุด” ความถูกต้องของเนื้อหาได้รับการประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญ 3 คน โดยใช้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of item Objective Congruence, IOC) โดยข้อคำถามมี IOC อยู่ระหว่าง 0.67 ถึง 1.00 เกินเกณฑ์ที่กำหนด 0.50 (ประสพชัย พสุนนท์, 2558) หลังจากนั้นได้ทำการทดสอบความเชื่อมั่น (Reliability) โดยนำแบบสอบถามไปทดลองกับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อนำมาวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ซึ่งกำหนดเกณฑ์ประเมินต้องมีค่ามากกว่า 0.70 (Cronbach, 1990) ผลจากการวิเคราะห์พบว่าค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของแบบสอบถามทั้งฉบับ มีค่าเท่ากับ 0.809 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านร่างกาย มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา เท่ากับ 0.826 ด้านจิตใจ มีค่าเท่ากับ 0.753 ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม มีค่าเท่ากับ 0.820 และด้านสิ่งแวดล้อม มีค่าเท่ากับ 0.874 จึงสรุปได้ว่าแบบสอบถามมีระดับความเชื่อมั่นอยู่ในเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ผู้วิจัยจึงนำแบบสอบถามไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยขออนุญาตผู้นำชุมชนในแต่ละหมู่บ้าน และได้อธิบายชี้แจงวัตถุประสงค์ ตลอดจนรายละเอียดในการเก็บรวบรวมข้อมูล พร้อมขอความอนุเคราะห์ในการเป็นผู้ช่วยนักวิจัยภาคสนาม จากนั้นจึงนัดหมายเวลาเพื่อเข้าพบกลุ่มตัวอย่าง เพื่อแนะนำตัว อธิบายวัตถุประสงค์การวิจัย พร้อมทั้งขอความร่วมมือในการศึกษาวิจัย การพิทักษ์สิทธิของกลุ่มตัวอย่าง เปิดโอกาสให้สอบถามปัญหา ประเด็นข้อสงสัย และตัดสินใจเข้าร่วมวิจัยทางวาจา โดยไม่ต้องลงนามเข้าร่วมการวิจัย และให้รหัสหมายเลขแทนการระบุชื่อนามสกุล หลังจากเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยได้ตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูลเพื่อใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาในครั้งนี้ ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows โดยกำหนดสถิติที่ใช้ดังต่อไปนี้

4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพการสมรส ระดับการศึกษา และรายได้ต่อเดือน โดยการแจกแจงความถี่ (Frequencies) คำนวณค่าร้อยละ (Percentage)

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนาดี อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี โดยการวิเคราะห์การแจกแจงความถี่ ประกอบด้วยการหาค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Mean)

และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) จากนั้นแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูล โดยกำหนดเกณฑ์การแปลความหมาย ดังนี้

- 4.21 - 5.00 หมายถึง มีคุณภาพชีวิตดีมาก
- 3.41 - 4.20 หมายถึง มีคุณภาพชีวิตในระดับดี
- 2.61 - 3.40 หมายถึง มีคุณภาพชีวิตอยู่ในระดับปานกลาง
- 1.81 - 2.60 หมายถึง มีคุณภาพชีวิตอยู่ในระดับน้อย
- 1.00 - 1.80 หมายถึง มีคุณภาพชีวิตอยู่ในระดับน้อยมาก

4.3 สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistic) ใช้ในการทดสอบสมมติฐานด้วยการทดสอบแบบที (t-test) กรณีกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม และการทดสอบวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) กรณีกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มขึ้นไป ด้วยสถิติ F-test ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

ผลการวิจัย

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า โดยส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (จำนวน 197 คน, ร้อยละ 53.24) มีอายุระหว่าง 36 – 45 ปี (จำนวน 177 คน, ร้อยละ 47.84) มีสถานภาพสมรสแล้ว (จำนวน 230, ร้อยละ 62.16) มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (จำนวน 190 คน, ร้อยละ 51.35) และมีรายได้ต่อเดือน 10,001 – 20,000 บาท (จำนวน 259 คน, ร้อยละ 70.00)

2. ผลการวิเคราะห์คุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตองค์การบริหารตำบลนาดี อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี นำเสนอตามตารางที่ 1 – 5

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนาดี อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี โดยรวมและรายด้าน

คุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนาดี อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ด้านร่างกาย	3.53	0.30	ดี
ด้านจิตใจ	3.33	0.32	ปานกลาง
ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม	3.49	0.46	ดี
ด้านสิ่งแวดล้อม	3.00	0.34	ปานกลาง
รวม	3.34	0.18	ปานกลาง

จากตารางที่ 1 พบว่า คุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนาดี อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.34$, S.D. = 0.18) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือด้านร่างกาย ($\bar{X} = 3.53$, S.D. = 0.30) รองลงมาคือด้านความสัมพันธ์ทางสังคม ($\bar{X} = 3.49$, S.D. = 0.46) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือด้านสิ่งแวดล้อม ($\bar{X} = 3.00$, S.D. = 0.34) และวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็นแต่ละด้านได้ดังตารางที่ 2 – 5

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนาดี อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี ด้านร่างกาย

คุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนาดี อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ด้านร่างกาย			
1. ความพึงพอใจที่มีต่อสุขภาพในปัจจุบัน	4.11	0.77	ดี
2. ความพึงพอใจที่มีต่อการรักษาของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล	3.72	0.72	ดี
3. ความพึงพอใจที่มีต่อยารักษาโรคของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล	3.72	0.64	ดี
4. ความแข็งแรงของร่างกายในปัจจุบัน	4.19	0.50	ดี
5. การรักษาอาการเจ็บป่วยในรอบปีที่ผ่านมา	3.10	0.87	ปานกลาง
6. การออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอ	3.09	0.77	ปานกลาง
7. ความเอาใจใส่เรื่องสุขภาพขององค์การบริหารส่วนตำบล	2.77	0.63	ปานกลาง
รวม	3.53	0.30	ดี

จากตารางที่ 2 พบว่า คุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนาดี อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี ด้านร่างกาย โดยภาพรวมอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 3.53$, S.D. = 0.30) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อ 4. ความแข็งแรงของร่างกายในปัจจุบัน ($\bar{X} = 4.19$, S.D. = 0.50) รองลงมาคือ ข้อ 1. ความพึงพอใจที่มีต่อสุขภาพในปัจจุบัน ($\bar{X} = 4.11$, S.D. = 0.77) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ข้อ 7. ความเอาใจใส่เรื่องสุขภาพขององค์การบริหารส่วนตำบล ($\bar{X} = 2.77$, S.D. = 0.63)

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนาดี อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี ด้านจิตใจ

คุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนาดี อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ด้านจิตใจ			
1. ความรู้สึกมีความสุขในชีวิต	3.96	0.55	ดี
2. ความพึงพอใจที่มีต่อฐานะทางการเงิน	3.49	0.51	ดี
3. ความพึงพอใจที่มีต่ออาชีพ	3.53	0.70	ดี
4. ความพึงพอใจที่มีต่อสภาพบ้านเรือนของครอบครัว	3.76	0.86	ดี
5. ความพึงพอใจที่มีต่อการพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล	3.18	0.48	ปานกลาง
6. การรับมือกับความรู้สึกน้อยใจ อยากทำร้ายตัวเอง	2.68	0.64	ปานกลาง
7. การรับมือกับความรู้สึก เหมา เศร้า หดหู่ สิ้นหวัง	2.72	0.61	ปานกลาง
ภาพรวมด้านจิตใจ	3.33	0.32	ปานกลาง

จากตารางที่ 3 พบว่า คุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนาดี อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี ด้านจิตใจ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.33$, S.D. = 0.32) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อ 1. ความรู้สึกว่ามีความสุขในชีวิต ($\bar{X} = 3.96$, S.D. = 0.55) รองลงมาคือ ข้อ 4. ความพึงพอใจที่มีต่อสภาพบ้านเรือนของครอบครัว ($\bar{X} = 3.76$, S.D. = 0.86) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ข้อ 6. การรับมือกับความรู้สึกน้อยใจ อยากทำร้ายตัวเอง ($\bar{X} = 2.68$, S.D. = 0.64)

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนาดี อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม

การพัฒนาคุณภาพชีวิต	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม			
1. การมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นเพื่อพัฒนาชุมชน	3.23	0.92	ปานกลาง
2. ความสัมพันธ์กับคนในชุมชน	3.46	0.81	ดี
3. การเข้าร่วม กิจกรรม ประเพณี และวัฒนธรรมกับทางชุมชน	3.68	0.74	ดี
4. การเข้าร่วมประกอบพิธีกรรมทางศาสนาของชุมชน	3.54	0.58	ดี
5. การได้รับการสนับสนุนฝึกฝนอาชีพ	3.72	0.73	ดี
6. การได้รับข่าวสารจากทางผู้นำชุมชน	3.39	0.51	ปานกลาง
7. การเข้าร่วมประชุมกับทางผู้นำชุมชน	3.41	0.70	ดี
ภาพรวมด้านความสัมพันธ์ทางสังคม	3.49	0.46	ดี

จากตารางที่ 4 พบว่า คุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนาดี อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม โดยภาพรวมอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 3.49$, S.D. = 0.46) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อ 5. การได้รับการสนับสนุนฝึกฝนอาชีพ ($\bar{X} = 3.72$, S.D. = 0.73) รองลงมาคือ ข้อ 3. การเข้าร่วมกิจกรรม ประเพณี และวัฒนธรรมกับทางชุมชน ($\bar{X} = 3.68$, S.D. = 0.74) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ข้อ 1. การมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นเพื่อพัฒนาชุมชน ($\bar{X} = 3.23$, S.D. = 0.92)

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนาดี อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี ด้านสิ่งแวดล้อม

การพัฒนาคุณภาพชีวิต	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ด้านสิ่งแวดล้อม			
1. ความพึงพอใจที่มีต่อสภาพแวดล้อมของชุมชน	3.33	0.69	ปานกลาง
2. ความพึงพอใจที่มีต่อระบบสาธารณสุขในชุมชน	3.20	0.71	ปานกลาง
3. ความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการขยะมูลฝอยในชุมชน	3.03	0.74	ปานกลาง
4. ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินภายในชุมชน	2.90	0.65	ปานกลาง
5. การรับมือกับมลภาวะที่เป็นพิษภายในชุมชน	2.86	0.72	ปานกลาง
6. จำนวนป่าไม้หรือต้นไม้ใหญ่ภายในชุมชน	2.68	0.63	ปานกลาง
7. ความพึงพอใจที่มีต่อสวนสาธารณะเพื่อออกกำลังกาย	3.01	0.81	ปานกลาง
ภาพรวมด้านสิ่งแวดล้อม	3.00	0.34	ปานกลาง

จากตารางที่ 5 พบว่า คุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนาดี อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี ด้านสิ่งแวดล้อม โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.00$, S.D.=0.34) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อ 1. ความพึงพอใจที่มีต่อสภาพแวดล้อมของชุมชน ($\bar{X}=3.33$, S.D.=0.69) รองลงมาคือ ข้อ 2. ความพึงพอใจที่มีต่อระบบสาธารณสุขในชุมชน ($\bar{X}=3.20$, S.D.=0.71) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้อ 6. จำนวนป่าไม้หรือต้นไม้ใหญ่ภายในชุมชน ($\bar{X}=2.68$, S.D.=0.63)

3. ผลการเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนาดี อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี ที่จำแนกตาม เพศ อายุ สถานภาพการสมรส ระดับการศึกษา และรายได้ต่อเดือน นำเสนอตามตารางที่ 6 – 10

ตารางที่ 6 การเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนาดี อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี จำแนกตามเพศ โดยภาพรวมและรายด้าน

ตัวแปร	ชาย		หญิง		t-test	P-value
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านร่างกาย	3.54	0.29	3.52	0.31	0.562	0.574
2. ด้านจิตใจ	3.33	0.32	3.33	0.32	0.169	0.866
3. ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม	3.45	0.44	3.52	0.47	1.526	0.128
4. ด้านสิ่งแวดล้อม	3.00	0.34	3.01	0.34	0.236	0.813
โดยภาพรวม	3.33	0.16	3.35	0.19	0.948	0.344

จากตารางที่ 6 พบว่า การเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนาดี อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี ที่จำแนกตามเพศ โดยภาพรวมและรายด้าน โดยภาพรวมประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีคุณภาพชีวิตไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้านก็ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 7 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนาดี อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี จำแนกตามอายุ โดยภาพรวมและรายด้าน

คุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนาดี อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	P-value
1. ด้านร่างกาย	ระหว่างกลุ่ม	0.403	4	0.101	1.114	0.350
	ภายในกลุ่ม	32.987	365	0.090		
	รวม	33.390	369			
2. ด้านจิตใจ	ระหว่างกลุ่ม	0.010	4	0.003	0.025	0.999
	ภายในกลุ่ม	37.964	365	0.104		
	รวม	37.974	369			

ตารางที่ 7 (ต่อ)

คุณภาพชีวิตของประชาชนในเขต องค์การบริหารตำบลนาดี อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	P- value
3. ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม	ระหว่างกลุ่ม	0.782	4	0.195	0.931	0.446
	ภายในกลุ่ม	76.617	365	0.210		
	รวม	77.399	369			
4. ด้านสิ่งแวดล้อม	ระหว่างกลุ่ม	0.468	4	0.117	1.014	0.400
	ภายในกลุ่ม	42.164	365	0.116		
	รวม	42.632	369			
โดยภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	0.204	4	0.051	1.653	0.160
	ภายในกลุ่ม	11.260	365	0.031		
	รวม	11.464	369			

จากตารางที่ 7 พบว่า การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตองค์การบริหารตำบลนาดี อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี ที่จำแนกตามอายุ โดยภาพรวมและรายด้าน โดยภาพรวมประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีคุณภาพชีวิตไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้านก็ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 8 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตองค์การบริหารตำบลนาดี อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี จำแนกตามสถานภาพการสมรส โดยภาพรวมและรายด้าน

คุณภาพชีวิตของประชาชนในเขต องค์การบริหารตำบลนาดี อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	P- value
1. ด้านร่างกาย	ระหว่างกลุ่ม	0.284	2	0.142	1.572	0.209
	ภายในกลุ่ม	33.106	367	0.090		
	รวม	33.390	369			
2. ด้านจิตใจ	ระหว่างกลุ่ม	0.127	2	0.064	0.617	0.540
	ภายในกลุ่ม	37.847	367	0.103		
	รวม	37.974	369			
3. ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม	ระหว่างกลุ่ม	0.016	2	0.008	0.038	0.962
	ภายในกลุ่ม	77.382	367	0.211		
	รวม	77.399	369			
4. ด้านสิ่งแวดล้อม	ระหว่างกลุ่ม	0.151	2	0.076	0.654	0.521
	ภายในกลุ่ม	42.481	367	0.116		
	รวม	42.632	369			

ตารางที่ 8 (ต่อ)

คุณภาพชีวิตของประชาชนในเขต องค์การบริหารตำบล อำเภอมือ จังหวัดอุดรธานี	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	P- value
โดยภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	0.074	2	0.037	1.188	0.306
	ภายในกลุ่ม	11.390	367	0.031		
	รวม	11.464	369			

จากตารางที่ 8 พบว่า การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตองค์การบริหารตำบล อำเภอมือ จังหวัดอุดรธานี ที่จำแนกตามสถานภาพการสมรส โดยภาพรวมและรายด้าน โดยภาพรวมประชาชนที่มีสถานภาพการสมรสต่างกัน มีคุณภาพชีวิตไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้านก็ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 9 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตองค์การบริหารตำบล อำเภอมือ จังหวัดอุดรธานี จำแนกตามระดับการศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน

คุณภาพชีวิตของประชาชนในเขต องค์การบริหารตำบล อำเภอมือ จังหวัดอุดรธานี	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	P- value
1. ด้านร่างกาย	ระหว่างกลุ่ม	0.338	4	0.085	0.934	0.444
	ภายในกลุ่ม	33.052	365	0.091		
	รวม	33.390	369			
2. ด้านจิตใจ	ระหว่างกลุ่ม	0.447	4	0.112	1.088	0.362
	ภายในกลุ่ม	37.527	365	0.103		
	รวม	37.974	369			
3. ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม	ระหว่างกลุ่ม	0.147	4	0.037	0.174	0.952
	ภายในกลุ่ม	77.251	365	0.212		
	รวม	77.399	369			
4. ด้านสิ่งแวดล้อม	ระหว่างกลุ่ม	0.427	4	0.107	0.923	0.451
	ภายในกลุ่ม	42.205	365	0.116		
	รวม	42.632	369			
โดยภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	0.133	4	0.033	1.070	0.371
	ภายในกลุ่ม	11.331	365	0.031		
	รวม	11.464	369			

จากตารางที่ 9 พบว่า การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตองค์การบริหารตำบลนาดี อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี ที่จำแนกตามระดับการศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน โดยภาพรวมประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีคุณภาพชีวิตไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้านก็ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 10 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตองค์การบริหารตำบลนาดี อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี จำแนกตามรายได้ต่อเดือน โดยภาพรวมและรายด้าน

คุณภาพชีวิตของประชาชนในเขต องค์การบริหารตำบลนาดี อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	P- value
1. ด้านร่างกาย	ระหว่างกลุ่ม	0.350	2	0.175	1.943	0.145
	ภายในกลุ่ม	33.040	367	0.090		
	รวม	33.390	369			
2. ด้านจิตใจ	ระหว่างกลุ่ม	0.216	2	0.108	1.050	0.351
	ภายในกลุ่ม	37.758	367	0.103		
	รวม	37.974	369			
3. ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม	ระหว่างกลุ่ม	0.277	2	0.138	0.659	0.518
	ภายในกลุ่ม	77.122	367	0.210		
	รวม	77.399	369			
4. ด้านสิ่งแวดล้อม	ระหว่างกลุ่ม	0.259	2	0.130	1.122	0.327
	ภายในกลุ่ม	42.373	367	0.115		
	รวม	42.632	369			
โดยภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	0.131	2	0.066	2.124	0.121
	ภายในกลุ่ม	11.333	367	0.031		
	รวม	11.464	369			

จากตารางที่ 10 พบว่า การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตองค์การบริหารตำบลนาดี อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี ที่จำแนกตามรายได้ต่อเดือน โดยภาพรวมและรายด้าน โดยภาพรวมประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีคุณภาพชีวิตไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้านก็ไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

ผลจากการวิจัย ผู้วิจัยมีประเด็นที่อภิปรายเพิ่มเติม เพื่อให้เกิดความชัดเจน ดังนี้

1. คุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนาดี อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี พบว่า โดยภาพรวมประชาชนมีคุณภาพชีวิตอยู่ในระดับปานกลาง แสดงให้เห็นว่าหากประชาชนไม่ได้รับการตอบสนอง

ความต้องการจำเป็นอย่างครบถ้วน ทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ ความสัมพันธ์ทางสังคม และสิ่งแวดล้อม จะทำให้ประชาชนไม่เกิดการรับรู้ความพึงพอใจในการดำเนินชีวิตของตนเองในสังคม จึงทำให้คุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่ที่ทำการศึกษายู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับ สุชาติ ทะเลเล็ก (2563) ศึกษาคุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชนพื้นที่เขตตอนเมือง กรุงเทพมหานคร พบว่า ประชาชนมีคุณภาพชีวิตโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งจากผลการศึกษาในครั้งนี้ ผู้วิจัยสามารถแยกการอภิปรายองค์ประกอบการพัฒนาคุณภาพชีวิตออกเป็นรายด้านได้ดังนี้

1.1 ด้านร่างกาย พบว่า ประชาชนมีคุณภาพชีวิตอยู่ในระดับดี แสดงว่า ประชาชนมีความพึงพอใจในสุขภาพของตนเองที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน มีร่างกายแข็งแรง และหากเกิดอาการเจ็บป่วย สามารถเข้ารับการรักษาได้จากโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ซึ่งมีสวัสดิการเกี่ยวกับยารักษาโรค จึงสร้างการรับรู้ความพึงพอใจที่มีต่อสุขภาพทางกายของคนที่อยู่ในชุมชนได้เป็นอย่างดี สอดคล้องกับ อรนิษฐ์ แสงทองสุข (2562) ศึกษาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตกรุงเทพมหานคร ปทุมธานี และนนทบุรี ผลวิจัยระบุว่า คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุด้านสภาพร่างกายที่ดี โดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งเกิดจากการดูแลสุขภาพของตนเอง จึงทำให้มีร่างกายแข็งแรง นำไปสู่ความพึงพอใจที่มีต่อสุขภาพทางกายของผู้สูงอายุ

1.2 ด้านจิตใจ พบว่า ประชาชนมีคุณภาพชีวิตอยู่ในระดับปานกลาง แสดงว่าประชาชนยังขาดการพัฒนาเกี่ยวกับการจัดการสภาพจิตใจของตนเอง โดยเฉพาะการรับมือกับความรู้สึกล้นเกิน อยากทำร้ายตัวเอง และการรับมือกับความรู้สึกเหงา เศร้า หดหู่ สิ้นหวัง จึงทำให้คุณภาพชีวิตในด้านดังกล่าวไม่สูงมากนัก สอดคล้องกับ จุฬารัตน์ คนเพียร (2558) ศึกษาคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลสองคลอง อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา ผลวิจัยพบว่า ประชาชนมีคุณภาพชีวิตด้านจิตใจอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งเกิดจากความรู้สึกไม่ดีภายในจิตใจ เช่น รู้สึกเหงา หดหู่ สิ้นหวัง วิตกกังวลบ่อย เป็นต้น

1.3 ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม พบว่า ประชาชนมีคุณภาพชีวิตอยู่ในระดับดี แสดงว่าประชาชนมีความสัมพันธ์แน่นแฟ้นระหว่างคนในชุมชน สามารถการเข้าร่วมกิจกรรม ประเพณี และพิธีกรรมทางศาสนาได้เป็นอย่างดี และได้รับการสนับสนุนการฝึกอาชีพจากหน่วยงานท้องถิ่น จึงสร้างการรับรู้ถึงการได้รับความช่วยเหลือจากบุคคลอื่นในสังคม และรับรู้ว่าจะตนเองสามารถให้ความช่วยเหลือบุคคลอื่นได้อีกด้วย สอดคล้องกับ ศศิประภา มวลชู (2565) ศึกษาคุณภาพชีวิตของผู้ถือบัตรสวัสดิการแห่งรัฐในจังหวัดพิจิตร ผลการศึกษาพบว่า ผู้ถือบัตรสวัสดิการแห่งรัฐมีคุณภาพชีวิตด้านความสัมพันธ์ทางสังคมอยู่ในระดับดี ซึ่งเกิดจากการผูกมิตรและการช่วยเหลือซึ่งกันและกันกับผู้อื่นในสังคม

1.4 ด้านสิ่งแวดล้อม พบว่า ประชาชนมีคุณภาพชีวิตอยู่ในระดับปานกลาง แสดงว่า ประชาชนยังขาดแคลนการตอบสนองความต้องการเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมรอบชุมชน เช่น การจัดการขยะมูลฝอย ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน มลภาวะที่เป็นพิษ หรือระบบสาธารณสุขเป็นต้น จึงทำให้การรับรู้ความพึงพอใจที่มีต่อประเด็นดังกล่าวไม่สูงมากนัก สอดคล้องกับ ดวงกมล คนโทเงิน (2554) ศึกษาทัศนคติและคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่ชุมชนรอบโรงงานอุตสาหกรรม อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ผลการวิจัยพบว่า คุณภาพชีวิตด้านสิ่งแวดล้อมอยู่ในระดับปานกลาง เนื่องจากเกิดมลพิษทั้งทางน้ำ อากาศ และเสียง จึงส่งผลเชิงลบต่อคุณภาพชีวิตของคนในชุมชน

2. การเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตองค์การบริหารตำบลนาดี อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี พบว่า ประชาชนที่มีเพศ อายุ สถานภาพการสมรส ระดับการศึกษา และรายได้ต่อเดือน ที่แตกต่างกัน มีคุณภาพชีวิตไม่แตกต่างกัน เนื่องจากประชาชนในพื้นที่ศึกษา อยู่ภายใต้เขตพื้นที่การปกครองขององค์การบริหารส่วนตำบลนาดี ซึ่งมีหน้าที่หลักในการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในชุมชนอย่างเท่าเทียมกัน ไม่ให้เกิด

ความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงทรัพยากรและบริการสาธารณะ เพื่อยกระดับชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีของคนในพื้นที่ จึงทำให้ไม่พบความแตกต่างเมื่อจำแนกตามตัวแปรอิสระที่ใช้ในการวิจัย สอดคล้องกับ จุฬารัตน์ คนเพียร (2558) ศึกษาคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลสองคลอง อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา ผลวิจัยพบว่า ประชาชนที่มีเพศ และอายุแตกต่างกัน มีคุณภาพชีวิตไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับ ณัฐวัฒน์ ชันโท (2557) ศึกษาคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่หน่วยงานบริการชุมชน คลินิกศูนย์แพทย์พัฒนา พบว่า ประชาชนที่มีเพศ สถานภาพการสมรส และระดับการศึกษา แตกต่างกัน มีคุณภาพชีวิตไม่แตกต่างกัน และ สอดคล้องกับ จิระประภา ปัดดา (2559) ศึกษาบทบาทของเทศบาลตำบลบ้านสร้าง อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ที่มีต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน ผลวิจัยพบว่า ประชาชนที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา และรายได้ แตกต่างกัน มีคุณภาพชีวิตโดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งเกิดจากการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

ผลจากการวิจัยครั้งนี้ องค์การบริหารส่วนตำบลนาดี อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี สามารถใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่ โดยพิจารณาให้ความสำคัญกับประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยระดับคุณภาพชีวิตน้อยที่สุดก่อนเป็นลำดับแรก ดังนี้

1.1 ด้านสิ่งแวดล้อม ควรจัดทำโครงการ/กิจกรรมเพื่อปรับปรุงสิ่งแวดล้อมภายในชุมชนตามลำดับความสำคัญ ดังนี้ 1) การปลูกป่าเพื่อเพิ่มจำนวนป่าไม้หรือต้นไม้ใหญ่ในชุมชน 2) การแก้ไขปัญหามลพิษในชุมชน 3) การรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินภายในชุมชน 4) การจัดให้มีสวนสาธารณะสำหรับออกกำลังกาย 5) การแก้ไขปัญหาการจัดการขยะมูลฝอยในชุมชน 6) การจัดให้มีระบบสาธารณสุขโรคที่มีประสิทธิภาพ และ 7) การปรับปรุงสภาพแวดล้อมและภูมิทัศน์ในชุมชนให้มีความสวยงาม

1.2 ด้านจิตใจ ควรจัดทำโครงการ/กิจกรรมเพื่อเสริมสร้างสุขภาพจิตที่ดีของประชาชนตามลำดับความสำคัญ ดังนี้ 1) การสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการรับมือกับความรู้สึกน้อยใจ อยากทำร้ายตัวเอง 2) การสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการรับมือกับความรู้สึก เหนง เศร้า หดหู่ สิ้นหวัง 3) การสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนาชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลนาดี 4) การสร้างรายได้เพื่อความมั่นคงทางการเงิน 5) การสร้างอาชีพให้กับคนในชุมชน 6) การปรับปรุงสภาพบ้านเรือนของคนในชุมชน และ 7) การสร้างความสุขเพื่อผ่อนคลายความเครียด และสร้างภูมิคุ้มกันทางจิตใจ

1.3 ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม ควรจัดทำโครงการ/กิจกรรมเพื่อเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างคนในชุมชนให้เป็นสังคมแห่งการพึ่งพากันและกัน ตามลำดับความสำคัญ ดังนี้ 1) การกระตุ้นการมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นเพื่อพัฒนาชุมชน 2) การเพิ่มเติมช่องทางการแจ้งข่าวสารของผู้นำชุมชนให้มีความหลากหลายมากยิ่งขึ้น 3) การเปิดโอกาสให้ประชาชนสามารถเข้าร่วมประชุมกับผู้นำชุมชนได้อย่างสม่ำเสมอ 4) การจัดกิจกรรมเชื่อมสัมพันธ์ระหว่างคนในชุมชน 5) การสนับสนุนและส่งเสริมประชาชนเข้าร่วมพิธีกรรมทางศาสนา 6) การสนับสนุนและส่งเสริมประชาชนเข้าร่วมกิจกรรม ประเพณี และวัฒนธรรมของชุมชน และ 7) การส่งเสริมการฝึกทักษะอาชีพใหม่

1.4 ด้านร่างกาย ควรจัดทำโครงการ/กิจกรรมเพื่อเสริมสร้างสุขภาพที่ดี ตามลำดับความสำคัญ ดังนี้ 1) การสนับสนุนและส่งเสริมการรักษาสุขภาพของคนในชุมชน 2) การกระตุ้นการออกกำลังกายของคนในชุมชน เพื่อร่างกายที่แข็งแรง 3) การติดตามผลการรักษาอาการเจ็บป่วยของคนในชุมชน 4) การปรับปรุง

คุณภาพการรักษาของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล 5) การจัดสวัสดิการเกี่ยวกับยารักษาโรคให้มีประสิทธิภาพ 6) การกระตุ้นให้ประชาชนรู้จักดูแลสุขภาพตนเอง และ 7) การสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการตรวจสอบความแข็งแรงของร่างกาย

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในลักษณะการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลเชิงลึกจากประชาชนในพื้นที่ และนำมาเป็นข้อมูลประกอบกับข้อมูลเชิงปริมาณ เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตได้ตรงตามความต้องการของประชาชน

2.2 ควรศึกษาระดับการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่ใกล้เคียง เพื่อ เปรียบเทียบผลจากการพัฒนาว่ามีระดับคุณภาพชีวิตแตกต่างกันมากน้อยเพียงใด

เอกสารอ้างอิง

- จิระประภา ปัดถา. (2559). บทบาทของเทศบาลตำบลบ้านสร้างต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ้านสร้าง อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. การค้นคว้าอิสระปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- จุฬารัตน์ คนเพียร. (2558). คุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลสองคลอง อำเภอ บางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา. งานนิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ณัฐวัฒน์ ชันโท. (2557). คุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่หน่วยบริการชุมชน คลินิกศูนย์แพทย์พัฒนา. ปัญหาพิเศษปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ดวงกมล คนโทเงิน. (2554). ทักษะคิดและคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่ชุมชนรอบโรงงานอุตสาหกรรม กรณีศึกษา: อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม. ใน การประชุมวิชาการ ครั้งที่ 8 มหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน, หน้า 1051-1058. นครปฐม: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ประสพชัย พสุนนท์. (2558). ความเที่ยงตรงของแบบสอบถามสำหรับงานวิจัยทางสังคมศาสตร์. วารสาร สังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 18(1), 380-381.
- ศศิประภา มวลชู. (2565). คุณภาพชีวิตของผู้ถือบัตรสวัสดิการแห่งรัฐในจังหวัดพิจิตร. วิทยานิพนธ์ปริญญา เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยแม่โจ้.
- สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ. (2560). รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560. กรุงเทพฯ: สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ.
- สุชาติ ทะเลลึก. (2563). คุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชนพื้นที่เขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต.
- สุวัฒน์ มหัตนรินทร์กุล และคณะ. (2540). เปรียบเทียบแบบวัดคุณภาพชีวิตขององค์การอนามัยโลก 100 ตัวชี้วัด และ 26 ตัวชี้วัด. เชียงใหม่: โรงพยาบาลสวนปรุง.
- องค์การบริหารส่วนตำบลนาดี. (2566). แผนพัฒนาท้องถิ่น ฉบับทบทวน (พ.ศ.2566 - 2570). อุดรธานี: งาน วิเคราะห์นโยบายและแผน องค์การบริหารส่วนตำบลนาดี.
- อนรรฆ อีสเฮาะ. (2562). คุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลสะกอม อำเภอเทพา จังหวัดสงขลา. สารนิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

อรนิษฐ์ แสงทองสุข. (2562). การศึกษาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในประเทศไทย กรณีศึกษา เขต
กรุงเทพมหานคร ปทุมธานี และนนทบุรี. รายงานการวิจัย, มหาวิทยาลัยศรีปทุม.

Cronbach, L. J. (1990). **Essentials of psychological testing** (5th ed.). New York: Harper Collins.

Maslow, A. H. (1970). **Motivation and Personality** (2nd ed.). New York: Harper & Row.

Sharma, R. C. (1975) **Population Trends, Recourses and Environment**. New Delhi: Dhanpat Rai.

Yamane, T. (1967). **Statistics: An Introductory Analysis**. (2nd Ed.). New York: Harper and Row.